

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма “Минералогия и кристалография” в професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика в Институт по минералогия и кристалография “Акад. Иван Костов” на Българската академия на науките

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на 17.06.2019г. (Протокол №14) по искане на Институт по минералогия и кристалография “Акад. Иван Костов” на БАН (вх. № 374/15.05.2019г. и вх. № 375/15.05.2019г.).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция *по документи*.

На заседание, проведено на 22.06.2020г. (Протокол №15), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група: доц. д-р Стефка Димитрова Приставова, доц. д-р Цвета Станимирова Иванова и докторант Венета Венева Стефанова, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 13.02.2020 г. (Протокол №3).

При предходната акредитация докторската програма (ДП) “Минералогия и кристалография” в Институт по минералогия и кристалография “Акад. Иван Костов” е получила оценка **9.79** и има направена една препоръка.

ПРЕПОРЪКА: *„Личните досиета на докторантите да се приведат съгласно залягналите и утвърдени изисквания в правилниците за обучение на докторантите към ЗРАСРБ”.*

Анализът на информацията от ПК установи, че в ИМК - БАН през периода 2014-2019 г. е създадена прецизна организация за попълване и съхранение на докторантската документация. За отстраняване на констатирания пропуск са взети необходимите мерки като е подобрена организацията по съхраняване и комплектуване на документите на докторантите. Понастоящем, документите на всеки докторант се съхраняват в индивидуални досиета на докторантите, за които отговаря Научният секретар на ИМК, подпомаган от ръководител отдел „Човешки ресурси”. Всяко досие има пореден номер и списък със задължителни документи: документацията по кандидатстване, заповеди на директора за зачисляване, отчисляване, защита, договор, индивидуален план за обучение, отчетни карти, сертификати от курсове, протоколи от изпити, конспекти, протоколи от Научен съвет и др. Докторантите и техните ръководители са уведомени и длъжни да предоставят копия от изискуемите документи за досието на докторанта от архива на Научния секретар.

ПК смята, че препоръката е изпълнена.

За периода на акредитация 2014 – 2019г. по докторска програма “Минералогия и кристалография” в ИМК-БАН са обучавани 15 докторанта, от тях 4 зачислени през акредитационния период. В рамките на отчетния период 10 са защитили успешно, един отчислен с право на защита, един без право на защита и 3 действащи.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

Въз основа на изводите в доклада на експертната група **Постоянната комисия** направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система.

Констатации за изпълнението на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучение по докторската програма.

Докторската програма е в съответствие с мисията, целите и задачите на ИМК – БАН. Има публично оповестена политика за осигуряване качеството на обучение на докторантите. Обучението се подчинява на редица официално приети нормативни документи, регламентиращи също така и изискванията към кандидатите и условията за кандидатстване.

Обучението по докторската програма се провежда в съответствие със “Система за оценка на качеството на образованието на докторантите в БАН”, разработена от Центърът за обучение към БАН (ЦО на БАН). Документиран е 1 вътрешен одит за оценка на качеството на обучение на докторската програма за акредитационния период. През периода няма подадени жалби от докторанти за предотвратяване на прояви на дискриминация.

Констатации по изпълнението на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

ИМК-БАН има налични ясни и подходящи процедури и методика за разработване и одобрение на докторските програми в съответствие със съвременните постижения на науката. Обучаващото звено разполага с официално определени структури, в които се съхранява, поддържа и допълва във времето, пълен набор документи за докторската програма. Учебната документация се разработва от хабилитирани лица в направлението, съвместно с Центъра за обучение към БАН, съгласно утвърдените стандарти при изготвянето на учебната документация и обновяване на докторската програма. За акредитационния период няма реализирани дългосрочни и/или краткосрочни мобилности на докторанти.

Брой на докторантите и на представителите на бизнеса и професионалните организации, участващи в изготвянето на учебната документация – 5.

Констатации по изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“

При подготовката на докторантите обучаващото звено използва най-нови научни

постижения в областта на докторската програма. Съществуват ясни правила и методи за оценка на подготовката на докторанти в БАН, която се извършва чрез прилагане на кредитна система и публично достъпна система за оценяване на качеството.

Обучението на всеки докторант се счита за успешно завършено при събиране на най-малко 250 кредита от модулите, залегнали в индивидуалния план. Докторантите отчитат напредъка на своята работа по изпълнение на индивидуалния план, а основните резултати от дейността си публикуват в национални и международни научни списания. През разглеждания период (2014-2019 г.) на акредитация на докторската програма няма постъпили сигнали или жалби от докторанти. Налице е ежегодно официално разглеждане и приемане на изпълнението на индивидуалния план на докторантите.

Констатации по изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”

Спазени са изискванията за всички процедури по протичането на докторантури както и по програма „Минералогия и кристалография“. ИМК-БАН имат утвърдена активна политика за популяризиране на обучението в института, за привличането на докторанти. Провежда се последователна политика за включването на докторантите в изпълнението на научни и научно-приложни задачи в работата по проекти към Фонд „Научни изследвания“ на МОН, международни проекти и договорни задачи с външни възложители (министерства, ведомства и индустрията). През отчетния период, 14 от обучаваните докторанти са взели участие в работата на 32 научни проекта.

Участия в научни форуми на 1 докторант - 2 броя. Брой представени доклади и/или постери пред научни форуми – 14. Брой публикации на 1 докторант – 3.5. Брой публикации с IF или SJR на 1 докторант – 2.75. Брой обучавани докторанти през последните 6 г. – 15.

Дял на редовни докторанти спрямо общия брой – 60 %. Брой докторанти, продължили академичната кариера след успешна защита – 8 (80%).

Констатации по изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“

Обучението по докторската програма, се извършва от квалифициран академичен състав, работещ по направления в съответствие с тематиката на програма. В специалност „Минералогия и кристалография“ е отчетена активна научноизследователска, проектна и експертна дейност, засвидетелствана със значителен брой публикации, участие на докторанти в конференции и други форуми на обучаващата институция, проекти и договори.

Хабилитираните членове на основен трудов договор, чиято квалификация е в областта на докторската програма – 16; а с компетенции -18. Нехабилитираните членове с ОНС „Доктор“ на основен трудов договор с квалификация в областта на докторската програма – 6; Брой публикации на 1 хабилютиран преподавател – 19.38; Брой публикации в списания с IF и SJR на 1 хабилютиран изследовател – 13.81; Брой участия в научни форуми на 1 хабилютиран изследовател – 12.5. Брой участия в научни проекти на 1 изследовател – 2.13. Брой цитирания на 1 хабилютиран изследовател – 374,4.

Констатации по изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива

материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

ИМК-БАН разполага с необходимия капацитет от кабинети, лаборатории, библиотечни места лабораторна инфраструктура и модерна инструментална база, библиотечен фонд, информационни ресурси и услуги за подпомагане дейността на докторантите, като стимулира дейността на докторантите чрез участие в изследователски и образователни проекти и научни форуми. Институтската библиотека в областта на геоложките науки, в която докторантите имат възможност за използване на множество библиотечни единици, както и специализирани on-line ресурси. Достъпът до публикувани материали в областта на Науките за Земята, както и до специализирана научна литература обогатява обучението по докторската програма.

Брой докторанти на едно работно място – 1. Общ брой изнесени доклади от докторантите в 54 научни конференции в страната и 68 международни научни форума за отчетния период. Общ брой публикации на докторантите – 46. Брой публикации с участие на докторантите с IF или SJR – 31. Общ брой изнесени доклади от докторантите – 14.

Констатации по изпълнението на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“

В ИМК-БАН по докторантура „Минералогия и кристалография“, има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и последващата реализация на завършилите. Обучаващото звено, събира и анализира информация за учебните програми, развитие и успеваемост на докторантите и тяхното кариерно развитие. Публичната информация за прилагане на политиката за осигуряване на качеството, в която взимат участие докторантите и външни заинтересовани страни, е най-пряката връзка докторанти - бизнес. Обратната връзка с докторантите за тяхната удовлетвореност от програмите и качеството на обучение са необходимо условие за успешното функциониране на програмата.

От 15 докторанти 10 са успешно защитили своите дисертационни трудове и 3 все още се обучават. 8 от защитилите работят в БАН и двама по специалността в бизнеса.

Констатации по изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

Чрез сайтовете на ЦО-БАН, ИМК-БАН е обезпечен достъп до информация, свързана с докторската програма и обявите за конкурси. Налице е достатъчно богата информационна база в полза на работата на докторантите.

Докторантите имат възможности за включване в проекти и мобилности, както и за участие в национални и международни конференции. Съществува система за финансова подкрепа на докторантите, които искат да публикуват резултатите от изследователската си дейност в престижни национални и международни научни издания. Използват всички възможности при подпомагане публикуване на резултатите и участието на докторанти в авторитетни научни конференции в страната и в чужбина. Информацията за предстоящи

научни конференции се обменя от ръководството до научните звена, учените и докторантите.

Констатации по изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“

В рамките на обучението в ОНС „доктор“ по докторската програма „Минералогия и кристалография“ се осъществява мониторинг и периодично актуализиране на учебните програми съвместно с докторантите и хабилитирания академичен състав на института. Извършва се периодичен вътрешен контрол, на основата на който, има възможност за периодично актуализиране на работните планове и програми в пряка обвързаност с мисията, целите и задачите на ИМК. Научните тематики по докторската програма са актуални и промените са винаги ориентирани към отразяване на водещите научни изследвания и разработки в европейски и световен мащаб. За периода са извършени 6 процедури по мониторинг и актуализация на учебните програми съвместно с докторантите и хабилитирания академичен състав на обучаващото звено .

Констатации по изпълнение на Критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“

В ИМК е налице устойчива политика за текущо отчитане на резултатите и изпълнение на препоръките от приключили акредитации. ИМК изпълнява стриктно препоръките от предходни акредитации.

Оценката на качеството на докторската програма по „Минералогия и кристалография“, осъществявана в ИМК се оценява ежегодно от: 1) Общото събрание на БАН, чрез всички данни, свързани с научната и образователна дейност на учените в института в системата SONIX; 2) МОН чрез данните, касаещи научната и образователна дейност на ИМК в НАЦИД; чрез регистъра за действащи и прекъснали докторанти по професионално направление на основание чл. 10, ал. 3 от ЗВО в системата Админ Уни от научния секретар на ИМК; 3) Националната агенция по оценяване и акредитация, чрез периодична оценка на докторската програма; 4) ФНИ чрез оценка на проекти и отчетите договори за финансиране на научни задачи; 5) Индустрия и бизнес, чрез наемане на работа на докторанти.

За предходния период, Националната агенция за оценяване и акредитация, дава акредитация за обучението на ОНС „Доктор“ по научна специалност „Минералогия и кристалография“ с **оценка 9.79** и със срок на валидност 6 години.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **20.07.2020 г. (Протокол № 18)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на докторска програма “Минералогия и кристалография” в професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика на Институт по минералогия и кристалография “Акад. Иван Костов” на Българската академия на науките на основание обща оценка: 9,70 (девет цяло и седемдесет стотни).

2. Срокт на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика формулира следната **препоръка:**

1. Да се активизират различни дейности за стимулиране мобилността на докторантите.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКПНМИ:

(проф. Мария Шишиньова)